

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Remiss

1(3)

2018-11-09

851-6814-2018

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet

Sofia Maherzi
Handläggare, Integration
010-2233350
072-2210065
sofia.maherzi@lansstyrelsen.se

Yttrande angående avsnitt 7.3 och 13.8 i Betänkande Ett ordnat mottagande - gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande SOU 2018:22 samt kompletterande promemoria Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

Följande synpunkter avser mottagandeutredningen och den kompletterande promemorians förslag till förändring inom nuvarande system för egenbosättning inom gruppen asylsökande i sin helhet. I det fall mottagandeutredningen avses hänvisas den specifikt till som *utredningen*. Då promemorian avses så benämns den som *promemorian*. Utredningen och promemorian refereras till gemensamt som *förslaget*.

Sammanfattning

- *Länsstyrelsen i Uppsala län välkomnar* utredningens ambition om att minska de negativa sociala konsekvenser som kan uppstå till följd av icke hållbara boendeförhållanden för asylsökande män och kvinnor, flickor och pojkar samt icke-binära. Länsstyrelsen i Uppsala län delar utredningens utgångspunkt om att möjligheterna till eget boende behöver reformeras.
- *Länsstyrelsen i Uppsala län ser* att det finns en risk att införandet av en social prövning eller områdesbegränsning inom nuvarande lagstiftning kan leda till negativa sociala konsekvenser för individen men även för samhället i stort. Däremot är alternativet, att inte införa någon begränsning alls, något som inte kommer förbättra situationen varken för individ eller de kommuner som haft en oproportionerligt stor inflyttning av asylsökande. Länsstyrelsen ser därför positivt på att de kommuner som har identifierats i *Förordning (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden* själva ges möjligheten att ta initiativ till en social prövning eller områdesbegränsning.
- *Länsstyrelsen i Uppsala län förordar* en social prövning eller områdesbegränsning i kombination med de av utredningen föreslagna kommunala asylboendena som ingår i utredningens huvudförslag. Detta är att föredra då alternativet till egen bostad, utifrån den asylsökandes perspektiv, måste kunna anses som likvärdigt om förslaget ska få önskad effekt.

Övergripande om förslaget

- *Länsstyrelsen i Uppsala län ställer sig positiv till att inte helt begränsa möjligheterna till egenbosättning för asylsökande men anser samtidigt att boendesystemet är i behov av en förändring.*
- *Länsstyrelsen i Uppsala län ställer sig positiv till att kommunerna på eget initiativ får möjlighet att anmäla om kommunen ska omfattas av begränsningen, liksom vilka områden inom kommunen som ska omfattas, då kommunerna sitter på den lokala kunskapen som är nödvändig vid införandet av det aktuella förslaget. Eftersom kommunerna sitter med den lokala kännedomen bedömer vi att de också bör utföra den sociala prövningen av boendena.*
- *Länsstyrelsen i Uppsala län anser att de krav som ställs på ett socialt hållbart boende ska vara vägledande för samtliga boenden för asylsökande, det vill säga inte endast boenden i socialt utsatta områden och vid de tillfällen som asylsökande väljer att ordna eget boende.*
- *Länsstyrelsen i Uppsala län anser att frågan om boendestandard av de offentligt anordnade boende inte är tillräckligt utredd. Anledningarna till varför asylsökande bosätter sig i redan socialt utsatta områden är många. Boverkets rapport från 2008 *Asylsökandes möjligheter till eget boende, EBO – en kartläggning* visar att asylsökande snarare väljer bort anläggningsboende än aktivt väljer eget boende. De negativa sociala konsekvenser som det aktuella förslaget kan få för redan utsatta grupper, genom indragen dagersättning, bör därför beaktas.*
- *Länsstyrelsen i Uppsala län anser att en områdesbegränsning eller social prövning förutsätter att alternativet, de offentligt anordnade boendena och boende i kommun, når upp till en likvärdig boendestandard. En indragen dagersättning kan annars ses som ett otillräckligt styrmedel.*
- *Länsstyrelsen i Uppsala län bedömer att det föreligger en risk för handel med adresser, vilket medför praktiska svårigheter vad gäller kontroll av boenden. Länsstyrelsen i Uppsala län delar promemorians uppfattning att det kan finnas anledning att följa upp i vilken omfattning som Migrationsverkets register över adresser inte stämmer överens med verkliga förhållanden.*
- *Länsstyrelsen i Uppsala län poängterar vikten av att ha en enhetlig modell för vilka kommuner och områden som kan vara aktuella för såväl social prövning som områdesbegränsning. Utredningen ger förslag på en temporär områdesbegränsning av områden som Polismyndigheten har pekat ut som särskilt utsatta. Utredningen säger vidare att andra former av sociala och ekonomiska problem kan ligga till grund för en begränsning. Länsstyrelsen i Uppsala län ställer sig därför positiv till att, inom ramen får såväl områdesbegränsning som social prövning, använda sig av regeringens på förhand identifierade urval av 32*

2018-11-09

851-6814-2018

kommuner med delområden som har störst socioekonomiska utmaningar.

- *Länsstyrelsen i Uppsala län ställer sig delvis positiv* till förslaget om social prövning men menar att det finns en stor osäkerhet kring hur den sociala prövningen är tänkt att tillämpas. Vad gäller områdesbegränsning lyfts ett antal exempel där indragen dagersättning bedöms vara uppenbart oskäligt. Det saknas en sådan skrivelse för förslaget om social prövning och det är därmed oklart vilka undantag som kan komma att godtas för att tillgodose behoven hos särskilt utsatta grupper.
- *Länsstyrelsen i Uppsala län förordar*, bland annat mot bakgrund av ovan, att en eventuell social prövning utgår ifrån en individuell helhetsbedömning som tar hänsyn till andra inbördes beroende rättighetsfrågor, till exempel vad gäller rätten till hälsa och skälig levnadsstandard.

Förslaget om Länsstyrelsens utökade uppdrag

- *Länsstyrelsen i Uppsala län ställer sig positiv till* förslaget om att vara den myndighet som ska stödja och ge råd till kommunerna innan de går vidare med en ansökan om att begränsa vissa områden för bosättning till Migrationsverket. Länsstyrelsen har redan en utarbetad kontakt och för en dialog med kommunerna i olika frågor som rör bosättning av nyanlända. Rollen som rådgivare och stödjande faller väl ut inom ramen för länsstyrelsens ordinarie uppdrag. Länsstyrelserna har även en återrapporterande roll till regeringen och utredningens förslag går därför i linje med den roll som länsstyrelsen har idag som kanal mellan regering och kommun. Länsstyrelsen sitter även med en helhetsbild av länet och kan därför säkerställa att bedömningen blir likvärdig kommuner emellan. Länsstyrelsen har även nationellt en god dialog med andra länsstyrelser vilket skulle säkerställa en nationell jämförlig bedömning länen emellan.

Beslutande

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med integrationshandläggare Sofia Maherzi och integrationshandläggare Janni Bohman som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Tony Engström, avdelningschef Christel Benfalk och länsråd Johan von Knorring deltagit.

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.